

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

FRANSA YEREL SEÇİM SONUÇLARI, ETKİLERİ VE ÖNGÖRÜLER - Dr. Deniz ALTINBAŞ

-

Blog No: 24
23.03.2010

Fransada iki turlu olarak yapılan yerel seçim sonuçları, □□□□□□ zaferi ve Sarkozynin ağır yenilgisi A olarak değerlendiriliyor. Seçimler, yerel yöneticileri belirlemekten çok, Sarkozyye yönelik bir güven oylaması olarak görüldüğünden, oklar Sarkozyye çevrilmiş durumda. Toplam 26 bölgenin yöneticilerinin belirlendiği seçimlerde; Yeşiller ile Sosyalist Partinin birlikte yer aldığı ittifak % 54,3, Sarkozynin partisi % 36,1, aşırı sağ ise % 9,3 oranında oy aldı. Seçimlere katılmayanların oranının % 49 gibi yüksek olması dikkat çekici bir durum. Bunun bir nedeni, yerel yönetimlerin ulaşım, eğitim, kültür gibi ikinci derece alanlarda sınırlı yetkiye sahip olmaları nedeniyle yerel seçimlerin önemli görülmemesi. Diğer sebep ise, politikacılara yönelik güvensizlik nedeniyle seçmenlerin bir şeylerin düzeleceği ümidini yitirmiş olması. Seçimlerden sonra, genellikle ilk yapılan hareket, bir ya da birkaç bakanı sorumlu tutarak kabineden uzaklaştırmaktır. Anketler kabine değişikliği isteyenlerin oranını % 57 olarak veriyor. Sarkozy, çalışma bakanının yerine bütçe bakanını getirmek gibi ufak bir değişiklik yaptı. Diğer taraftan, bu yenilgi nedeniyle yıllardır planlanan sert reformların yapılma ihtimali düşmüş oldu. Dolayısıyla Sarkozynin reformlara ara vermesi söz konusu olabilir. Sendikalar ve işçi birlikleri, fırsattan istifade ederek işsizlik, pahalı hayat şartları, düşük ücretler, sosyal güvenlik reformları gibi konulara yönelik protesto gösterileri düzenlemeye başladılar. Seçimler, bazı partilerle ilgili ilginç sonuçlar ortaya koydu. Örneğin Yeşiller ülkenin üçüncü partisi olarak çıktı. Yeşiller, her ne kadar Avrupanın birçok ülkesinde güçlü partiler arasında yer alsa da, Fransada ilk defa önemli bir güç haline geliyor. İkincisi, artık yok olduğu düşünülen aşırı sağ parti FN (Front National) yeniden yükselişe geçti. İki bölgede % 22nin üzerine çıkması beklenmedik bir sonuç idi. FNnin, özellikle son cumhurbaşkanlığı ve Avrupa Parlamentosu seçimlerinde zayıf kalmasının nedeni, aslında lideri Jean-Marie Le Penin başlıca söylemlerinin Sarkozy tarafından □□□□□□□□□ A olmuştu. FNnin seçim kampanyası için hazırladığı □□□□□□□□□å□ Hayır A sloganlı, minarelerin, çarşafların ve Cezayir bayrağının yer aldığı afiş yasaklanmıştı.

Le Penin en büyük başarısı, 2002 yılındaki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Chirac ile birlikte ikinci tura kalması olmuştu. FN, barındırdığı radikal unsurlar nedeniyle aslında hiçbir zaman iktidara gelebilecek bir parti olmasa da siyaseti etkileme gücü nedeniyle önemli bir parti olarak değerlendirilmeli. Avrupa Birliği (AB) ile ilgili konularda yapılan referandumlar nasıl seçmenlerin iktidarla ilgili düşüncelerinin yansıması olarak değerlendiriliyorsa, yerel seçimler de genellikle iktidara yönelik bir güvenoyu şeklinde görülür. İktidarın kaybetme nedeni, her şeyden önce ekonomiktir. Çünkü, dünyanın en zengin ülkesinde dahi olsalar, insanları en fazla ilgilendiren konu yaşam koşullarıdır. Fransada bütçe açığının % 8in üzerine çıkması, bütçe açığının kapatılması için kamu harcamalarında kesintiye gidilmesi, işsizliğin % 10a kadar yükselmesi gibi nedenler vatandaşların en fazla üzerinde durdukları meselelerdir. Diğer yandan, Sarkozynin başlattığı ulusal kimlik ve burkanın yasaklanması tartışmalarının, insanları aşırı sağa iterek FNye yaklaştırdığı ve iktidar partisinden uzaklaştırdığı ileri sürülüyor. Fakat, Sarkozynin Le Penin söylemlerinden bazılarını benimseyerek onun oylarını çaldığını da biliyoruz. Dolayısıyla bu tez çok da doğru görünmüyor. Seçim sonuçları nedeniyle iktidar partisi değil, doğrudan Sarkozy suçlanıyor. Seçimler dahi, Sarkozy yönetiminin ya da Sarkozy politikalarının onaylanma derecesi olarak yorumlanıyor. Aslında bu seçimler, Cumhurbaşkanının ilk ciddi krizi. Sarkozynin zayıflamasına neden olan en büyük etkenin ekonomik kriz olduğunu söyleyebiliriz. II. Dünya Savaşı sonrasının en ciddi ekonomik durgunluk dönemine denk gelen Sarkozy iktidarı, başta işsizliği % 5e çekmek ve herkesin cebine çok daha fazla para girmesini sağlamak olmak üzere, Fransanın daha büyük bir dünya gücü olması, reformların gerçekleştirilmesi gibi birçok sözünü yerine getiremedi. Dolayısıyla kamuoyu yoklamalarında Fransızların % 71inin Sarkozynin politikalarından memnun olmadığı, kendisine destek verenlerin % 25lerde kaldığı ortaya çıktı. Seçildiğinden bu yana popülarite seviyesinin de ilk kez % 36ya kadar düştüğü görüldü. Sarkozy ile ilgili en büyük sorun ekonomi ile ilgili olsa da, Fransızların alışkın olmadığı bir tarza sahip olmasının da olumsuz etkisinden bahsetmek gerekir. Seçim kampanyası sırasında kendilerine değişik ve ilgi çekici gelmiş olsa da aslında tarzını pek tasvip etmedikleri görülüyor. Kamuoyu yoklamalarından, Fransızların cumhurbaşkanının tarzından memnun olmadıkları, diğer bir ifadeyle, cumhurbaşkanına yakışır bir tarz benimsemesi gerektiğini düşündükleri ortaya çıkıyor. Yerel seçimler, genel olarak, 2012 cumhurbaşkanlığı seçimlerinin provası olarak değerlendiriliyor. Seçmenlerin oy verirken yerel meseleleri değil ulusal konuları göz önünde bulundurdukları düşünülerek ve Fransızların üçte ikisinin artık Sarkozyye güvenmedikleri bilgisinden yola çıkılarak seçimlerde Sarkozynin kaybedeceği, sol adayın cumhurbaşkanı olacağı tahminleri yapılıyor. Bu görüşün pek gerçekçi olmadığını söyleyebiliriz. Yerel seçimlerde kazananın ulusal seçimlerde kazanacağını ileri sürmek yanlış olur. 2004 yılında yapılan yerel seçimlerde, 26 bölgenin 24ünde yönetim sosyalistlerin elindeydi. Fakat 2007 yılında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinin galibi sağın adayı Sarkozy olurken, parlamento seçimlerini de Sarkozynin partisi kazandı. Her ne kadar seçimlerle ilgili genel kanı iktidarın cezalandırılması olarak düşünülse de, iktidara yönelik ciddi bir memnuniyetsizlik olduğu sonucunu kolaylıkla çıkarmak mümkün değildir. Çünkü yerel yönetimlerde sosyalistlerin başarılı bulunduğu bir başka noktadır. Seçmenler, sosyalistlerden memnun olduklarından yeniden onları seçmektedirler. Sosyalistlerin başarısı bir süredir yerel seçimlerle sınırlı. Son sosyalist cumhurbaşkanı 1988 yılında ikinci kez seçilen François Mitterand idi, en son genel seçimleri kazandıkları yıl ise 1997 oldu. Sarkozynin hataları nedeniyle, bir yandan

aşırı sağ, diğer taraftan sol muhalefet güçleniyor. Bu şekilde Sarkozynin partinin tamamını tehlikeye sokma ihtimali nedeniyle, parti içinde Sarkozyye yönelik muhalefet de güçleniyor. İktidarın yıprattığı gerçeğini de düşündüğümüzde, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, mutlaka solun değil ama diğer adayların şanslarının daha yüksek olduğunu ileri sürmek mümkün. Sarkozy, oy kaybını seçmenlerin düşük katılımına bağlarken, yerel seçimlerin genel seçimler için temel alınamayacağını söylüyor. Aslında Sarkozynin bu sözleri seçmenlerin tercihlerinin öneminin küçümsenmesi anlamına geliyor. Seçimlerden sonra Başbakan François Fillonun □□□□□□ sonuçları, Fransız halkının soldan yana olduğunu gösterdi, sonuçları kabul ediyorum, sorumluluğu alıyorum ve sol ittifakı tebrik ediyorum A şeklindeki sözleri başta parti içinde olmak üzere takdirle karşılandı. Fillon, partinin cumhurbaşkanı adayı olarak öne çıkabilecek isimlerinden. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sarkozynin karşısına çıkması beklenen başka adaylar da var. Dominique de Villepin, cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde parti kurması beklenen isimlerden. Sarkozynin rakiplerinden değil düşmanlarından. Sarkozyye seçim öncesinde komplo hazırlamakla suçlanarak 18 ay ertelenmiş hapis ve para cezasına çarptırılmıştı. Villepin ise asıl komplo kuranın Sarkozy olduğunu ileri sürüyor. Sarkozyden nefret edenler Villepini seçebileceklerdir. Sosyalistlere baktığımızda, aslında en büyük sorunlarının lider eksikliği olduğunu söyleyebiliriz. Mevcut liderlerin Sarkozy gibi canlı, enerjik ve yeterince etkili olmadıkları açık. Aslında önemli olan seçim kampanyalarındaki etkileyicilikleri değil, verdikleri sözleri ne kadar yerine getirebildikleri ve asıl seçildikten sonraki performansları. Fakat seçmenlerin tamamı, oy verirken bu kadar ince düşünebilecek kapasitede değil. Solun en dikkat çeken adayı halen IMFnin başında bulan Dominique Strauss-Kahn gibi görünüyor. Fransa için konuştuğumuzda; devletin sürekliliğinin olmadığını, yeni gelen yöneticilerin önceki yönetim tarafından yapılan anlaşmaları yok sayabildiği, seçilen isimlere göre ülkelerin birbirileri ile dost ya da düşman haline gelebildiği, kısacası güvenilmez olduğu gerçeğinden yola çıktığımızda, seçilen isimler çok önemli hale geliyor. Cumhurbaşkanı Chiracın çeşitli belgelere imza atarak desteklediği AB üyeliği sürecinin, arkasından gelen isim tarafından durdurulmaya çalışılması Fransız devletinin güvenilmez olduğu kanısını ortaya çıkardı. Bu nedenle seçim sonuçlarını ve gelecekteki durumu Türkiye açısından da değerlendirmemiz gerekir. Öncelikle Sarkozynin yeniden cumhurbaşkanı seçilme ihtimalinin düşmesinin Türkiyenin yararına olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkiler, büyük ölçüde AB ilişkileri, daha sonra ise sözde Ermeni soykırımı meselesi üzerine kurulu. Türkiyenin AB üyeliği açısından Sarkozynin cumhurbaşkanı olup olmamasının sonucu önemli. Çünkü müzakere sürecindeki beş başlık Sarkozy tarafından bloke edilmiş durumda. Bu, Sarkozyden daha kötüsünün olmayacağı anlamına gelmiyor. Fakat bugüne kadar atılmış imzaları yok sayacak ve başlıkları bloke edecek kadar düşüncelerini fiile geçiren bir lider olmadığını da belirtmek gerekir. Örneğin Fillonun cumhurbaşkanı seçildiğini düşünürsek, Türk ordusunu Kıbrısdaki varlığı nedeniyle AB topraklarında işgalci olarak gören, ayrıca Sarkozy gibi doğrudan üyeliğe yol açmayacak başlıkların müzakere edilebileceğini, çünkü imtiyazlı ortaklık statüsünü savunan bir isim olduğunu bilmemiz gerek. Kısacası Fillon da Türkiyenin üyeliğine karşı çıkan siyasetçilerden. Potansiyel adaylardan bir diğeri Dominique de Villepin, Türkiyenin üyeliğine karşı değilken, Türkiyenin bir gün üye olacağını fakat iki tarafta da bazı sorunlar olduğunu söylerken, sonraları Kıbrıs nedeniyle Türkiye ile müzakerelerin durdurulması gerektiğini savunmaya başladı. Sosyalist partinin bugünkü lideri Martine Aubry eğer aday olur da cumhurbaşkanı seçilirse Türkiyeyi yine olumsuz

yönde etkiler. Avrupa Komisyonu eski başkanlarından Jacques Delorsun kızı olan Aubry, bir zamanlar Türkiyenin AB üyeliğini desteklerken ve Müslüman dostu olarak bilinirken, sonraları bu üyeliğe karşı olduğunu ama müzakerelerin devam etmesi gerektiğini, 2020 yılında bu konunun yeniden değerlendirilebileceğini savunmaya başladı. Geçtiğimiz sene ise, Türkiyeyi sözde Ermeni soykırımını, insan haklarını ve azınlıkları tanımaya çağırdı, bir süre sonra da bu üyeliğin kabul edilemez olduğunu söyledi. Geçtiğimiz cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sarkozynin bir numaralı rakibi olan ve bir kez daha sosyalistlerden aday olma ihtimali bulunan Ségolène Royal Türkiyenin AB üyeliğini destekleyen bir isim olarak biliniyor. Her ne kadar seçim öncesinde Sarkozy ile katıldığı bir televizyon programında □□□□□□□□□□ reddedilmesinin feci sonuçları olur □ şeklinde konuştuysa da, tam olarak □□□□□ diyememiş, düşüncesinin Fransız halkınınkilerle aynı olduğu şeklinde tam anlamıyla içi boş ve popülist bir cevap vermişti. Hukukçu olan Royalin PKK teröristlerinden Leyla Zananın avukatlığını yapmış olduğunu, François Mitterandın PKK sever eşi Daniel Mitterandın DEPin tutuklanan PKKlı milletvekillerine arka çıkmak için kurduğu komitede de yöneticilik yaptığını hatırlatalım. Royal, tipik bir sosyalist partili olarak tabi ki Türkiyenin sözde Ermeni soykırımını tanıması gerektiğini de savunuyor. Soldan cumhurbaşkanı seçilme ihtimali en yüksek isimlerden olan Dominique Strauss-Kahn, Türkiyeye en sıcak yaklaşanlardan. Her ne kadar Türkiyeyi önemli ve değerli bir ülke olarak gördüğünü, AB üyeliğini desteklediğini söyleyebilsek de, ülkesinde bu şekilde düşünen tek tük siyasetçiden biri olarak kalamayacağı için, aday olması durumunda düşüncelerini değiştirmesini bekleyebiliriz. Sonuç olarak, yerel seçimlerin sonuçları nedeniyle sosyalistlerin hem cumhurbaşkanlığı hem de parlamento seçimlerini kazanacağı değerlendirmesi çok doğru olmasa da, Sarkozynin cumhurbaşkanlığına yeniden seçilme şansının □□□□□□□□ düşük olduğu değerlendirmesi yerinde görünüyor. Önemli olan, Sarkozynin bu sonuçlarla, vatandaşların kendisine vermeye çalıştığı mesajı alması ve bu doğrultuda hareket etmesi. Türkiye açısından ise önemli bir değişiklik olacağını söyleyemeyiz, çünkü hangi taraftan kim gelirse gelsin, Fransada Türkiyenin AB üyeliğini destekleyen hiçbir siyasetçi yok.

About the author:

Bilinmeyen Yazar

To cite this article: -. 2026. "FRANSA YEREL SEÇİM SONUÇLARI, ETKİLERİ VE ÖNGÖRÜLER - Dr. Deniz ALTINBAŞ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2010 / 24. March 23. Accessed November 22, 2026. https://avim.org.tr/public/Blog/FRANSA-YEREL-SECIM-SONUCLARI-ETKILERI-VE-ONGORULER-Dr-Deniz-ALTINBAS

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır